

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

15 martie 2016

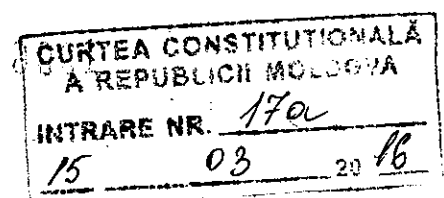
SV nr. 11

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORII SESIZĂRII

Deputații în Parlament:

Artur REȘETNICOV

Igor VREMEA

Tel. 022268409

II – OBIECTUL SESIZĂRII

La 22.01.2016 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 13-19 (5446-5452) a fost publicat Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1906-VII din 12.01.2016, conform căruia Ivan Busuioc a fost demis din funcția de judecător la judecătoria Centru Chișinău în baza art. 25 al. (1) lit. g) din Legea cu privire la statutul judecătorului – în legătură cu pronunțarea hotărârii definitive de condamnare.

Decretul enunțat a fost emis în următoarele circumstanțe:

La 05.12.2014 Ivan Busuioc a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere, prin care a solicitat demisia din funcția de judecător.

Prin hotărârea nr. 989/32 din 09.12.2014 Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat cererea de demisie a lui Ivan Busuioc și a decis de a-i propune Președintelui Republicii Moldova să-l elibereze din funcția de judecător în baza art. 25 al. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului – depunerea cererii de demisie.

Prin scrisoarea nr. 01/1-06-05 din 18.03.2015 adresată Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova, invocând existența unui dosar penal în privința lui Ivan Busuioc, a refuzat eliberarea acestuia din funcția de judecător în baza art. 25 al. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

La 07.04.2015 Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr. 267/12 în conformitate cu care s-a decis de a-i remite repetat Președintelui Republicii Moldova hotărârea nr. 989/32 din 09.12.2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, argumentându-se următoarele:

1. În conformitate cu art. 11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numire în funcție de judecător;
2. Aceeași reglementare se regăsește în art. 16 din Legea privind organizarea judecătorească în privința numirii în funcție a președintelui sau vicepreședintelui instanței de judecată. De asemenea, Președintele Republicii Moldova este în drept să aplice institutul respingerii când este vorba despre cariera judecătorului;
3. În ceea ce privește demisia judecătorului, la general și în baza cererii de demisie, în special, legislația în vigoare nu stabilește un astfel de institut;
4. În conformitate cu Hotărârea nr. 23 din 09.11.2011 a Curții Constituționale privind interpretarea art. 116 al. (4) din Constituție, instanța constituțională a hotărât că procedura privind eliberarea din funcție a judecătorului, vicepreședinților și a președintelui Curții Supreme de Justiție, indiferent de motiv, este similară procedurii de numire a acestora în funcție.

Reieșind din textul acestei hotărâri a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintelui Republicii Moldova i s-a explicat că legislația națională nu prevede posibilitatea Președintelui țării de a respinge cererea de demisie a unui judecător. Totodată, avându-se în vedere jurisprudența constituțională existentă, demisiei judecătorului ar trebui să-i fie aplicabile regulile de numire în funcție. Altfel spus, dacă Președintele respinge hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii privind acceptarea demisiei unui judecător, în cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii reiterează solicitarea demisiei aceluiași judecător, Președintele Republicii Moldova este obligat să emită decretul de demisie.

La 03.12.2015 Președintele Republicii Moldova a expediat Consiliului Superior al Magistraturii un demers, prin care a solicitat revizuirea hotărârii nr. 989/32 din 09.12.2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, pe motiv că a devenit irevocabilă sentința penală de condamnare în privința lui Ivan Busuioc.

Prin hotărârea nr. 934/38 din 08.12.2015 a Consiliului Superior al Magistraturii a fost respinsă solicitarea Președintelui Republicii Moldova privind revizuirea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 989/32 din 09.12.2014 pe motiv că la momentul admiterii demisiei de către Consiliul Superior al Magistraturii, alt temei prevăzut de art. 25 din Legea cu privire la statutul judecătorului, nu era și apariția ulterioară a unei sentințe de condamnare irevocabile nu poate servi motiv pentru a refuza judecătorului în admiterea cererii de demisie.

La 22.01.2016 în Monitorul Oficial a fost publicat decretul Președintelui RM, conform căruia Ivan Busuioc a fost demis din funcția de judecător în baza art. 25

al. (1) lit. g) din Legea cu privire la statutul judecătorului – în legătură cu pronunțarea hotărârii definitive de condamnare.

III – CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova

Articolul 88

Alte atribuții

Președintele Republicii Moldova îndeplinește și următoarele atribuții:

(...)

d) numește în funcții publice, în condițiile prevăzute de lege;

(...)

Articolul 116

Statutul judecătorilor

(...)

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii. (...)

Articolul 123

Atribuțiile

(1) Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

(2) Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică.

2. Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.1995

Articolul 11

Numirea judecătorului în funcție

(1) Judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. (...)

(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vîrstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

3. Hotărârea nr. 23 din 09.11.2011 a Curții Constituționale privind interpretarea articolului 116 alin. (4) din Constituție

„57. În ceea ce privește mecanismul de eliberare din funcție, Curtea reține că prin Hotărârea nr.11 din 27 aprilie 2010, menționată *supra*, a statuat următoarele:

“[...] De regulă, destituirea presupune o procedură mai complicată decît numirea în funcție sau cel puțin una echivalentă. Procedura de destituire este expres stipulată pentru Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Procurorul General ș.a. Pentru comparație, potrivit art.64 din Constituție, Președintele Parlamentului este ales cu majoritatea voturilor deputaților aleși, dar este eliberat din funcție cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor deputaților. Această rigiditate decurge din rațiunea asigurării independenței persoanei față de acei care au votat pentru alegerea sau numirea sa. În cazul reglementării constituționale sau legale a procedurii de numire în funcție, nu este neapărat necesară reglementarea procedurii de destituire, aceasta prezumîndu-se. Astfel, în cazul săvîrșirii unei încălcări incompatibile cu funcția deținută, Președintele Curții Supreme de Justiție este demis de Parlament prin aceeași procedură prin care a fost numit, adică la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. [...]”

58. Aplicînd aceleași raționamente, Curtea consideră că eliberarea din funcție a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție, indiferent de motiv, urmează a fi examinată de Parlament în condițiile și în termenele prevăzute pentru numirea acestora în funcție.

Din aceste motive, în temeiul articolelor 140 din Constituție, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 61, 62 lit.b) și 68 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. (...)

2. Termenul în interiorul căruia Parlamentul urmează să se pronunțe privind numirea judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție după prezentarea propunerii respective de către Consiliul Superior al Magistraturii este cel fixat prin lege, fiind unul restrictiv, astfel încît Parlamentul are obligația

constituțională să-l respecte, iar încălcarea acestui termen reprezintă o obstrucționare a funcționalității puterii judecătorești de către puterea legislativă.

3. Eliberarea din funcție a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție, indiferent de motiv, urmează a fi examinată de Parlament în condițiile și în termenele prevăzute pentru numirea acestora în funcție.”

4. Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1906-VII din 12.01.2016 privind eliberarea domnului Ivan BUSUIOC din funcția de judecător la Judecătoria Centru, municipiul Chișinău

În temeiul art. 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la statutul judecătorului, Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Articol unic. – Domnul Ivan BUSUIOC se eliberează din funcția de judecător la Judecătoria Centru, municipiul Chișinău, în legătură cu pronunțarea hotărârii definitive de condamnare.

5. Alte acte relevante

- Copia hotărârii nr. 989/32 din 09.12.2014 a Consiliului Superior al Magistraturii;
- Copia scrisorii Președintelui Republicii Moldova nr. 01/1-06-05 din 18.03.2015 adresată Consiliului Superior al Magistraturii;
- Copia hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 267/12 din 07.04.2015;
- Copia hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 934/38 din 08.12.2015.

IV – PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ȘI ARGUMENTELE DE RIGOARE

Potrivit art. 88 lit. d) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii numește în funcții publice, în condițiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 116 al. (2) din Constituția Republicii Moldova, judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii.

Art. 123 al. (1) din Constituție stipulează că Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

Totodată, în conformitate cu art. 11 alineatele (1), (3), (4) și (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului:

„(1) Judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. (...)

(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.”

În Hotărîrea nr. 23 din 09.11.2011 Curtea Constituțională a statuat:

„57. În ceea ce privește mecanismul de eliberare din funcție, Curtea reține că prin Hotărîrea nr.11 din 27 aprilie 2010, menționată supra, a statuat următoarele:

“[...] De regulă, destituirea presupune o procedură mai complicată decît numirea în funcție sau cel puțin una echivalentă. Procedura de destituire este expres stipulată pentru Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Procurorul General ș.a. Pentru comparație, potrivit art.64 din Constituție, Președintele Parlamentului este ales cu majoritatea voturilor deputaților aleși, dar este eliberat din funcție cu cel puțin 2/3 din voturile tuturor deputaților. Această rigiditate decurge din rațiunea asigurării independenței persoanei față de acei care au votat pentru alegerea sau numirea sa. În cazul reglementării constituționale sau legale a procedurii de numire în funcție, nu este neapărat necesară reglementarea procedurii de destituire, aceasta prezumîndu-se. Astfel, în cazul săvîrșirii unei încălcări incompatibile cu funcția deținută, Președintele Curții Supreme de Justiție este demis de Parlament prin aceeași procedură prin care a fost numit, adică la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. [...]”

58. Aplicînd aceleași raționamente, Curtea consideră că eliberarea din funcție a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție, indiferent de motiv, urmează a fi examinată de Parlament în condițiile și în termenele prevăzute pentru numirea acestora în funcție.”

Punctul 3 din rezolutivul aceleiași Hotărâri stabilește că eliberarea din funcție a judecătorilor, președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție, indiferent de motiv, urmează a fi examinată de Parlament în condițiile și în termenele prevăzute pentru numirea acestora în funcție.

Având în vedere cele enunțate supra, constatăm că în conformitate cu prevederile constituționale, care au fost dezvoltate prin reglementări legale, numirea în funcție a unui judecător se face în baza decretului Președintelui Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova este în drept să refuze o singură dată numirea judecătorului și, în cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii își reiterează propunerea, atunci Președintele este obligat să emită Decretul de numire în funcție.

Legislația în vigoare nu conține reglementări exprese privind demiterea din funcție a judecătorilor. Având în vedere această constatare, considerăm că eliberării din funcție a judecătorilor urmează a fi aplicată prin analogie interpretarea art. 116 al. (4) din Constituție, dată de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 23 din 09.11.2011. Altfel spus, considerăm că eliberării judecătorilor din funcție (alții decât cei de la Curtea Supremă de Justiție) le sunt aplicabile reglementările privind numirea lor în funcție.

Pe cale de consecință opinăm că propunerea Consiliului Superior al Magistraturii de a demite un judecător din funcție poate fi respinsă o singură dată de către președintele Republicii Moldova. În cazul reiterării de către Consiliul Superior al Magistraturii a propunerii de eliberare din funcție a judecătorului, Președintele Republicii Moldova este obligat să emită Decretul corespunzător.

În speță, în pofida faptului că Consiliul Superior al Magistraturii a propus repetat eliberarea din funcție a judecătorului Ivan Busuioc în baza art. 25 al. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, Președintele Republicii Moldova, din propria inițiativă, cu încălcarea termenelor legale, a emis la 12.01.2016 Decretul nr. 1906-VII privind eliberarea din funcția de judecător al lui Ivan Busuioc în baza art. 25 al. (1) lit. g) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Pe cale de consecință Decretul nr. 1906-VII din 12.01.2016 al Președintelui Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 13-19 (5446-5452) din 22.01.2016 a fost adoptat cu derogare de la prevederile articolelor 88 lit. d), 116 al. (2) și 123 al. (1) din Constituția Republicii Moldova.

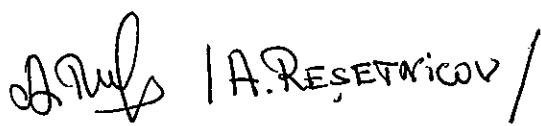
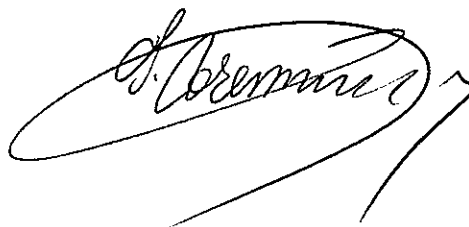
V. CERINȚELE SESIZĂRII

Din considerentele expuse, călăuzindu-ne de prevederile articolului 4 alineatul (1) litera a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alineatul (1) litera a) din Codul jurisdicției constituționale

SOLICITĂM Curții Constituționale a Republicii Moldova

exercitarea controlului constituționalității Decretului nr. 1906-VII din 12.01.2016 al Președintelui Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 13-19 (5446-5452) din 22.01.2016, prin prisma articolelor 88 lit. d), 116 al. (2) și 123 al. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Cu înaltă considerațiune pentru Onorata Curte,

I.A. REȘETNICOV /
 - I. Creșanu